

## **GOTZAI nAREN ELIZ-GUTUNA INTZA, 1772**

<http://mediateka.fonoteka.com>

Nafarroako Gobernua - Gobierno de Navarra  
Euskarabidea - Instituto Navarro del Vascuence  
Nafarroako Euskararen Mediaketa - Mediateca del Vascuence de Navarra  
<http://mediateka.fonoteka.com>

Iturria:

Jose M. Satrustegi, 1987, Euskal testu zaharrak I, Euskaltzaindia, Iruña.

Bertsio informatiko honen egilea:

Elea

Nafarroako Euskararen Mediaketak egindako lanak publikoak dira eta, Jabego  
Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka,  
nahi bezala erreproduzi daitezke.

## **GOTZAI nAREN ELIZ-GuTUNA INTZA, 1772**

Ecusiric gure Erreguec arquizen direla elizetaco errentac gaizqui repartituric edo desigual eta motivo onengati erriec, eta Elizec bearlicetean adiñe ministro bague eta oetati bazuec errenta escasaquin eta onen medioz bear ezluquen bideetan, eta indecencietan parazeagati Elize eta errigucietan Ministro bear direnac edo combeni direnac, eta oc errenta suficienteaquin alimenta ditezen decencie onarequin Jangoicoaren Ministroac bezala, eta eman dezen doctriñe eta exemplo ona beren elizetan eracusten duel(a) Jangoicoaren leguea; ordenatu izandudu errezivizea informacioa obispadu bacoizeari obispoen medioz, Ciudade Ville, edo erri bacoizean zembat Parroquie zembat Abade, Retore edo Vicario diren, zembat Beneficio eta zenbat Cappillanie diren, eta erri bacoizean zembat Abade, Retore, Vicario edo Benfizietu combeni diren, bear diren bidean Sacramentuec sanoai eta enfermoai aministrezeco, eta Evangelio Santuco doctriñe eracusteco eta predicazeco, ordena onequin cumplizeco gure Obispo Jaunec, orain bi edo iru urte escatuzigun Abade, Retore eta Vicario guziei eman giñezola arazoia bacoize bere errietaco Jendearena, Abadeen, Beneficietuen, eta Capillauen, eta Estudianteena Serore edo Sachristauen, eta Cappellanien, nor diren errentaoen gucien patronoac eta nola pagazen zazquien elizeco Ministroai errentac, diruten edo laboretan zembat labore ganadu edo frutu Juntazen den urteoro amarren bacoizean aterazen dela contue bost urteco amarrenac batatz beste componzen direla eta Erri bacoizean labore ganadu edo frutuec zer precio duen urtebatatz beste, Elizec vecindaderic lurric, edo zenso beren favorecoric duen edo errico errentetatic probechuric duen urtean zembat persona ilzen diren, eta zembat Jaio eta ezconzen diren

erri bacoizean, eta ozaz zer probechu duen elizeco Ministroac eta erri bacoizean zembat apez manten ditezquean dezencierequin, oen guzien arrazoia eman guenauquen alguenzan moduen Obispo Jauneri orduen, bañe nolabaite au gauze bat aiñ importanzie andicoa, ez Egun batecoa edo urte bazuetacoa baizi seculécoa, eta pisue naidu gure Obispo Jaunec Juan cuidadu andierequin gauzonetan eta argati bialzendu berriro orain Erregueren ordena publica didiñ Elizetan igandebatean Meza nagusien, adizera ematen dela Jende guzieren aurrean, iñorc eztezan izan ignorancierric.

Erreguerequiñ Obispo Jauneren intencioa da bada, emendi aurrera ordenatu bearduen guziec izan dezen errenta suficientea dezencie onarequin manten ditezquean bezala beren correspondizen zaten familierequiñ, onetaraco escazen du len esan duden bezala informacioa edo arrazoia, lendabizicoa zembat erri diren erri bacoizean zembat Beneficio, Beneficietuec bertan bizi diren edo zer obligacio duen, zenbat Parroquie Elize edo Capille publico Meza esaten denac diren erribacoizean, Parroquie bacoizean zembat vecino diren; animen cargue duenac zer errenta, amarren derecho, edo probechu duen; Beneficioac eta Capellanie erri bacoizean direnac, edo Patronoac ematen dituen, edo odol bidez datozen oc zer cargaduen, eta zer errenta duen.

Bigarrena Erri bacoizean zembat Abade, Benefizietu, eta Capellan combeni diren eta zeñ Capellanie zeñequiñ unitu ditezquean, zeñ Beneficio zeñequiñ, eta oetati Abadieren errenta asco ezpada; Abadieri zeñ unitu daquidicoan, eta onetaraco Patrono guziec eman dezela beren consentimentue, eta oraiñdaño Abade Retore Vicario Beneficietu eta Capellanenzat Obispadu gucietan izanduden renten tasa dela laburre edo chiquie oraiñ gauze guciec balio duenarequiñ, eta emandezala Obispoa(c) tasa berrie errentac añaizen zazquiela bacoizeri, demboraotan gauzec balio duen conformean, eta erri guzietan, nola ezbaitue igual balio gauzec, errenta ere ez dela facil guzietan, iguala señaizea baizi begiretu gauzen balioari, erri bacoizean apezac duen neque edo trabajueri Sacramentuen amistrezean sanoai, eta enfermoai eta conformidade onetan señaładiezela errenta ere; Abadeac nolabaitue carga eta trabaju geiego errenta erebear duela geiego trabajuen suportazeco, eta necesidaden socorrizeco beren buruec, alimentazecoaz gañeti izan dezen zerequiñ socorritu eta erri zeñbeitetan vi parroquie badire eta errenta abade bat bañe geiego combeni badire eta errenta ezpada suficientea eta eziñ compoundu bada bestela añañi daquiola premicietati, Abade bat baizi ezten lecuen onenzat ezpada errenta bastantea oniere añañidaquiola premicieti, edo amarreneti bada eziñ dautequeala erri guzietan Abade bat berere bague eta bestela bi erriteco Abadiez bat compoundadille eta errenta oc onela compoundu, eta Obispoac señaizen duen errentaren irugarren partera allegazen ez diren Beneficio eta Capellaniec izan ditezela escola maisuenzat Hospitaleenzat, gurasoric eztuen seme edo alaba pobrean dotezat, Elizetaco pobrenzat, edo Egercicio santuec egiteco seminarioenzat, eta oen gucien egiteco ematen diola Erreguec bere escue eta autoridadea Obispo Jauneri, onec avisetu edo zitatu eta bi illebeteren barrunen acuidezen patrono guciec emen escazen diren gauze gucien declaracioa eguitera eta consentimentue ematera. Ordena onen cumplizeco esaten du Obispoac preciso dela Obispadu gucico errie ecustea eta nolaberac ezin ecusi baitizeque, partidu gucietara bialduco dituela Sacerdote eta Ministro edo escribau bat partidu bacoizera, oc esamiñe dicen lau testigo erri bacoizean testigooc bear duela izan ancianoac concienzie onecoac, eta emen escazen diren gauzen arrazoia eman dezaquenac, Araize, Larraune, Aresora, Leyzera, basaburubietara, eta Araquil guzire etorrico dela informacioa arzera Don Tomas de Marzol Aresoco Beneficietue berac naiduen Ministro edo escribauerequin, eta onen aurrean nola testigoac Juramentueren azpien declaracioa eguiten duen ecustera eta berac consentimentue ematera acudidezela Patrono guciec, eta ezpadue nai escumeca dizela eta au asco ezpada Erregeren

ordena notificadiezela Justicies lagun eguiñ diezon Justiziec, eta alaere ezpadue obedecizen eman diezola contu Obispoari onec acudidezan Erregue(ga)na eta guc publica dezagule iñor eztezan izan ingnoranzieric.